

1927-05-10

AFSENDER

Johan Plesner

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København (Danmark)

Omtalte personer:

Dante Alighieri

Jacopo Bassano

Henrik Cavling

Giulio Clovio

Elisabeth Dons

El Greco

Giotto

Peter Johansen

Karl Madsen

Vilhelm Wanscher

Erik Zahle

Omtalte steder:

Rom, Italien

Toledo, Spanien

Firenze, Italien

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/6 - PQ

DOKUMENTINDHOLD

Plesner skal skrive en kronik til Politiken, der skal omhandle tilblivelsen af Willumsens bog *La Jeunesse du Peintre El Greco*. Henrik Cavling har foreslået, at Karl Madsen skriver en anmeldelse af bogen, hvilket Plesner har frarådet. Han har forespurgt, om Erik Zahle eller Peter Johansen evt. kan skrive den i stedet for. Plesner er ved at fæddiggøre sit speciale om Firenze i det 13.-14. århundrede. Willumsens skulptur Elisabeth Dons som Amneris i Aida er opstillet på Statens Museum for Kunst, hvilket undrer Plesner.

TRANSSKRIFTION

Regensen 10 Maj 1927.

Kære Mester! Tak for Deres Brev og fordi De har ladet sende mig et Eksempplar af den store Bog. Endnu er den ikke kommet, og Postvæsenet mener ikke Pakken kan være her før om nogle Dage. Venter De Bjørnetjeneste af mig, var det maaske klogest om De helt havde bremset min Tjenesteiver. Hør nu, hvad jeg har gjort; "Berlingeren" og "Nationaltidende" har faaet Forhaandsnotitser, "Berl." desuden en Oversættelse af Forlagsmeddelelsen til Boghandlerne, som jeg var saa heldig at faa fat paa. Dertil har jeg aftalt med Cavling, at saasnart jeg har faaet Bogen, skal jeg skrive en Kronik om den. Ikke en Anmeldelse, det maa andre om. Men jeg vil samle hvad jeg ved om Deres Studier i Greco, ligefra dengang i 88, da Kirkekustoden fortalte Dem, at man intet vidste om Grecos Ungdom, og saa vil jeg søge at give en kort Recension af Deres Tanker med Bogen; om orientalsk og europæisk; om tekniske Analyser; om Delingen af Bassano-Skolens Arbejder og fortælle, hvordan Deres Theorier om f. Eks. Grecos Arbejder i Rom allerede er blevet smukt bekræftet ved det nyligt fundne Brev fra Giulio Clovio. Desuden lidt om, hvad Akademiets Bibliotek har af ny Greco-Litteratur. Saaledes vil jeg prøve at give den Baggrund paa hvilken Bogen skal ses. Om den egentlige Anmeldelse talte jeg med Cavling. Han vilde overlade den til Karl Madsen. Det tror jeg

dog, jeg fik talt ham fra. Han nævnte saa Wanscher, men jeg foreslog ham at lade den unge Zahle forsøge. Han er Magister med Speciale i Veneziansk Kunst, og han vilde i hvert Fald gøre samvittighedsfuldt Arbejde. Han er af Type Museumsmand og muligt at han vil svare, at da han ikke har været i Toledo kan han ikke anmelde Bogen. – Jeg sagde til Cavling, at den eneste her, der kendte lidt til Greco i Toledo, var P. Johansen. "Han er ikke kendt af Offentligheden" svarede C. – Hvis De selv vilde skrive til mig om Anmelderspørgsmaalet er det rimeligt at jeg kan faa

Cavling ind paa det Spor, De tror er bedst. – Til "Politiken" skrev jeg den samme Dag vedlagte Forhaandsnotits, som Red. dog har beklippet. Grunden til, at der staar i den, at jeg har været Sekretær ved Udarbejdelsen, er den, at Fortsættelsen lød paa, at Hr. P. vil fortælle om Bogens Tilblivelse og Willumsens Synspunkter og Metoder. Red. har villet se min Artikel før de bandt sig til den. Iøvrigt er at berette, at jeg har bedt forskellige Boghandlere forskrive Bogen og have den liggende fremme. Hvad mig angaar, er jeg til Eksamen – endelig!

Første Del overstodes ved Juletid, anden Del kommer nu til Sommer. P.t. er jeg Florentiner, d.v.s. arbejder udelukkende med Specialet, der er Firenze paa Dantes og Giotto's Tid. Jeg morer mig dejligt. Er det store Relief virkelig allerede færdigt!?

Jeg glæder mig til at se baade det – og Dem og Deres Familie. Men jeg gruer ved Tanken om, at De nu igen vil faa Vrøvl med Komitéer og Autoriteter. Jeg er nemlig overbevist om at De Herrer intet har forberedt med Hensyn til Anbringelse etc. Jeg ved jo intet derom, men det vilde lidet ligne dem at være saa forudseende. De har snarest tænkt, at nu havde de da Fred for den store, grumme Mand i de 10 Aar Kontrakten lød paa!

For nogen Tid siden opdagede jeg tilfældigt, at Deres Statue af Frøken Dons var stillet op i Kunstmuseets Loggia. Den er vidunderligt god. Jeg beundrede navnlig det at Formen paa een Gang var saa stor og saa karakterfuld, man kunde sige: karrikeret og dog afrundet. Og saa det at den lidenskabelige Bevægelse var bundet indenfor et simpelt Omrids. – Men hvorfor er Statuen stillet paa Museet? Det er vel fordi den ikke passer paa Teatrets Nips-hylde? – det, der virker saa umiddelbart stærkt ved den, er nok dens tragiske Storhed.

Med mange Hilsener til hele Familien. Jeg glæder mig meget til at høre, hvordan det gaar Dem alle.

Deres hengivne
Johan Plesner

OMTALTE VÆRKER

- J.F. Willumsens bog: *La Jeunesse du Peintre El Greco* (1927) Crès & Cie, Paris J.F.

Willumsen: *Elisabeth Dons som Amneris i Aida* (1926) armor, Det Kgl. Teaters foyer J.F.

Willumsen: *Det Store Relief* (1893-1928) armor, andre stenarter og forgyldt bronze, 440 x 646 cm. Statens Museum for Kunst (deponeret på J.F. Willumsens Museum), Acc 2

Regnum 10 May 1927.

Kære Niels! Tak for dees Brev og fordi de har ladet sende
mig et Exemplar af den store Bog. Endnu er den ikke kom-
met, og Postvæsenet mener ikke Pakken kan være her for om
nogle dage. Venter de Bjerne tjeneren af mig, var det maaske
kløjest om de helt havde brændt min Tjenestevær. Hoi nu,
hvad jeg har gjort; „Berlingerer“ og „Nationsaltidende“ har
faaet Forhaandssatser, „Kort.“ desuden en Oversættelse
af Forlagsmeddelelsen til Boghandlerne, som jeg var saa
heldig at faa fat paa. Derfor har jeg aftalt med Carling,
at saasnart jeg har faaet Bogen, skal jeg skrive en Kritik
om den. Ikke en Anmeldelse, det maa andre om. Men
jeg vil samle hvad jeg ved om dees Studier i Græc, ligesom
ogsaa i 88, da Kirkebibliothekeren fortalte dem, at man
intet vidste om Græcens Udgang, og saa vil jeg søge at give
en kort Recension af dees Tanke med Bogen; om orien-
talsk og europæisk; om tekniske Analyser; om Delingen af
Bassano-skolens Afbryder og fortælle, hvordan dees Theorie
om f. Eks. Græcens Afbryder i Rom allerede er blevet
smukt bekræftet ved det nyligt fundne Brev fra
Græcis Clorio. desuden lidt om, hvad Akademiet's Bib-
liothek har af ny Græc-Litteratur. Saaledes vil jeg gerne
at give den Baggrund paa hvilken Bogen skal ses.
Om den egentlige Anmeldelse talte jeg med Carling.
Han vilde overlade den til Karl Madsen. Det tror jeg

dog, jeg fik ham fra. Han nævnte saa Wauscher, men jeg for-
slog ham at lade den unge Zable forsøge. Han er Magister
med Speciale i veneziansk Kunst, ~~måske~~ og han vilde i hvert
Fald give Samvittighedsfuldst Arbejde. Han er af Type Mi-
serikselmand og måske at han vil svare, at da han ikke har
varet i Toledo kan han ikke anmeldte Bozen. — Jeg sagde til
Carling, at den eneste her, der kendte lidt til Gæss i
Toledo, var P. Johansen. — Han er ikke kendt af Offentlig-
heden" svarede C. — Hvis de selv vilde skrive til mig om
Anmeldelsespro-
grammet er det rimeligt at jeg kan fra Car-
ling ind paa det Spor, de tror er bedst. — Til "Politikeren"
skrev jeg den samme dag bedlagte Forhaandskrift, som
Red. dog har beklippet. Grunden til, at den staa i den,
at jeg har varet Sekretær ved Udarbejdelsen, er den, at
Forbatterelsen lod paa, at Hr. P. vil fortælle om Bozens
Tilblivelse og Willimseus Synsprinciper og Metoder. Red.
har villet se min Antikritik for de baade sig til den.
Jovist er at bemærke, at jeg har bedt forskellige Boghandlere for-
skrive Bozen og have den liggende fremme.

Kvad mig angaar, er jeg til Eksamen - endelig!
Første Del overstodes ved juletiden, anden Del kommer mit
til Sommer. § P. f. er jeg Forciturus, d. v. s. arbejder ude-
lukkende med Specialet, der er Frænge paa Dantes og
groten Tid. jeg mener mig dygtig.

Er det store Reliëf virkelig allerede færdigt! ?
Jeg glæder mig til at se baade det - og den og dens Fa-
milie. Men jeg græder ved Tanken om, at de mit egen

forvil paa Værel med Komiteen og Autoriteter. Jy er nemlig over-
beviist om at De Herre intet har forberedt med Hensyn til
et Anbrængelse etc. Jy ved jo intet deraf, men det vilde lidet
lige dem at være saa fornæseende. De har saarest tænkt
at mi havde de da Fred for den store, grumme Mand:
de 10 Aar Kontrakten lod paa!

For nogen Tid siden gikagede Jy tilfældigt, at dens
Statue af Fethen Dans var stillet op i Kunstmuseets Log-
gia. Den er vidunderligt god. Jy beundrede navnlig det
at Formen paa een Gang var saa stor og saa karak-
terfuld, man kunde sige: Karrikeret og dog afriindet.
Og saa det at den lidenskabelige Bevægelse var
bundet indenfors et simpelt Overblik. — Men hvorfor
er Statuen stillet paa Museet? Det er vel fordi den
ikke passer paa Teatrets Nips-hylder? — Det, du ellers
saa umiddelbart slægtet ved den, er nok dens tragiske
Storhed.

Med mange Hilsener til hele Familien. Jy
glæder mig meget til at høre, hvordan det gaar dem
alle.

Dens hengiven

John Plesner